Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Rehab habilitering försäkringsmedicin hjälpmedel
Jesper Hagmyr

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-02-042026-01-12

HSN 2026-0064

Psykiatriutskottet

Tilläggsuppdrag till Centrum för psykiatriforskning gällande utveckling och utbildning i försäkringsmedicin

Ärendebeskrivning

Detta ärende avser ett tilläggsuppdrag för Centrum för psykiatriforskning (CPF) med syfte att säkerställa att specialistpsykiatrin har kompetens inom försäkringsmedicin samt stödja utvecklingen i verksamheterna inom området.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande

Förslag till beslut

Psykiatriutskottet beslutar följande:

1. Tilläggsuppdrag gällande försäkringsmedicin till Centrum för psykiatriforskning under 2026 fastställs.

2. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att utöka riktlinjen för Centrum för psykiatriforskning med tilläggsuppdraget för perioden från och med den 1 januari 2026 till och med den 31 december 2026.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Region Stockholm var ansluten till nationella överenskommelser om sjukskrivning och rehabilitering mellan Socialdepartementet och Sveriges Kommuner och Regioner åren 2006-2020. Ett av villkoren i

överenskommelsen innebar att regionerna skulle utveckla den försäkringsmedicinska kompetensen.

Efter överenskommelsen har hälso- och sjukvårdsförvaltningen fortsatt ansvar att se till att den försäkringsmedicinska kompetensen i hälso- och sjukvården utvecklas och implementera i ordinarie struktur. I detta sammanhang gavs Centrum för psykiatriforskning (CPF) ett utbildnings- och utvecklingsuppdrag i försäkringsmedicin under åren 2019-2025. Syftet var att säkerställa att medarbetare inom specialistpsykiatrin har god kunskap och kompetens om försäkringsmedicin samt att stödja utvecklingen i verksamheterna. Uppdraget innefattade fortbildning, nätverk och utbildning för ST-läkare.

Akademiskt primärvårdscentrum respektive Centrum för arbets- och miljömedicin hade motsvarande uppdrag för primärvård respektive sjukhus och annan specialiserad vård. Dessa tre universitetssjukvårdseheter (USV-enheter) gjorde också en utredning för att förslå hur försäkringsmedicin kan hanteras gemensamt, enskilt och eventuellt med andra aktörer. Utredningen blev klar sommaren 2024 och visade bland annat att samarbetet mellan USV-enheterna med fördel kan stärkas och att uppdraget riktat till sjukhusen behöver vara mer förankrat.

Inför 2025 omarbetade hälso- och sjukvårdsförvaltningen uppdragen i försäkringsmedicin med bland annat utredningen som underlag. Jämfört med tidigare år innebär uppdraget till CPF att också utföra konsultationer samt ha närmare samarbete med de andra som har uppdrag i försäkringsmedicin. Behovet som uppdraget möter bedöms finnas på lång sikt. Plan för 2027-2028 med årlig uppföljning och dialog med CPF och justering vid behov.

Överväganden
Region Stockholm har som huvudman övergripande ansvar för kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvårdens försäkringsmedicinska arbete. Området försäkringsmedicin är fortfarande eftersatt. Kunskapsläget är ojämnt och växande samt skiljer sig från andra områden inom hälso- och sjukvården genom ständig förändring utifrån externa aktörers juridik och tillämpningar.

Ansvar behöver därmed tas bland annat genom utveckling av den försäkringsmedicinska kompetensen och implementering i ordinarie struktur. Koppling till kunskapsstyrningen behöver säkras samt ett samarbete mellan USV-enheterna och med lärosäten och universitet för att

skapa progression i hela utbildningskedjan och ge förutsättningar för forskning och ökad akademisering. Försäkringsmedicin är både generisk och specifik för medicinska specialiteter varför samarbete också är avgörande.

Ekonomiska konsekvenser
CPF tilldelas 3 800 000 kronor för tilläggsuppdraget gällande utveckling och utbildning inom försäkringsmedicin. Täckning för kostnad finns inom budget. Budget för försäkringsmedicin har funnits i flera år anpassad för att möta behovet.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Bifall till förslaget bedöms innebära positiva konsekvenser för patientsäkerheten genom ökad kunskap och effektivare handläggning samt samverkan eftersom kunskapsläget är ojämnt och växande och beroende av andra aktörer.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Bifall till förslaget bedöms innebära positiva konsekvenser för jämställd och jämlik vård genom ökad kunskap och effektivare handläggning samt samverkan. Detta bland annat eftersom sociala försäkrings- och trygghetssystem har stor betydelse för socioekonomiskt sårbara grupper samt att sjukskrivning har stor överrepresentation hos kvinnor.

Miljökonsekvenser
Beslutet förväntas få oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Beslutet förväntas på oförändrade administrativa konsekvenser.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Christoffer Bernsköld
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Centrum för psykiatriforskning
Akten